

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий медичний інститут

Кафедра фізичного виховання і спорту

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	017 Фізична культура і спорт: Фізична культура і спорт

Затверджено рішенням Ради з якості ННМІ

Голова Ради з якості ННМІ

Петрашенко Вікторія Олександрівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Лазоренко Сергій Анатолійович

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Фізична культура і спорт	Керівник РПГ (гарант програми) Ворона Віта Вікторівна
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра фізичного виховання і спорту	Завідувач кафедри Петренко Наталія Володимирівна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Теорія і методика дитячо-юнацького спорту
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра фізичного виховання і спорту
Розробник(и)	Лазоренко Сергій Анатолійович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 50 год. становить контактна робота з викладачем (26 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 100 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 8 год. становить контактна робота з викладачем (4 год. лекцій, 4 год. практичних занять), 142 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Фізична культура і спорт"
Передумови для вивчення дисципліни	Теорія і методика фізичного виховання
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Формування у майбутніх фахівців компетентностей, валідних знань, умінь і навичок з організації і проведення навчально-тренувальних занять від спортсмена-початківця до представника спорту вищих досягнень.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова та навчальна дисципліна   Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова та навчальна дисципліна. Процес підготовки юних спортсменів як об'єкт «Теорії та методики дитячого та юнацького спорту». Загальні закономірності підготовки юних спортсменів. Педагогічні, фізкультурно-оздоровчі та тренувальні функції дитячо-юнацького спорту. Дитячо-юнацька спортивна школа – позашкільний навчальний заклад підготовки спортсменів. Педагогічна майстерність та фахові компетентності тренера-викладача дитячо-юнацької спортивної школи.
Тема 2 Методологія організації навчально-тренувального процесу підготовки юних спортсменів   Спортивний відбір у дитячо-юнацькому спорті. Значення спортивної орієнтації та відбору для досягнення спортивних результатів. Форми, засоби та методи організації навчально-тренувального процесу у дитячо-юнацьких спортивних школах. Засоби і методи організації тренувального процесу у ДЮСШ. Структура багаторічної підготовки у дитячо-юнацькому спорті. Особливості організації навчально-тренувального процесу спортсменів на різних етапах підготовки. Особливості побудови макроциклів. Типи мезо- та мікроциклів. Тренувальні та змагальні навантаження.
Тема 3 Організація навчально-тренувального процесу у системі дитячо-юнацького спорту з урахуванням фізіології розвитку дітей   Організація навчально-тренувального процесу у системі дитячо-юнацького спорту з урахуванням фізіології розвитку дітей. Індивідуальний розвиток і вікова періодизація у дитячо-юнацькому спорті. Вікові особливості фізіологічних функцій систем внутрішніх органів. Розвиток рухів і формування рухових (фізичних) якостей у дітей котрі займаються спортом. Вікові особливості спортивної працездатності.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Вміти організовувати тренувальний процес спортсменів ДЮСШ на різних етапах багаторічної підготовки
PH2	Вміти здійснювати розвиток рухових якостей юних спортсменів в умовах різних форм організації занять
PH3	Визначати проблемні питання у підготовці юних спортсменів і пропонувати власне бачення їх вирішення
PH4	Вміти аналізувати тенденції в підготовці юних спортсменів для подальшого використання у професійній діяльності
PH5	Розуміти основні напрямки управління підготовкою спортсменів, важливість контролю за станом підготовленості юних спортсменів

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
CH2	Здатність планувати та управляти часом.

СН3	Здатність працювати в команді.
СН4	Здатність бути критичним і самокритичним.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова та навчальна дисципліна	
Лк1 "Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова та навчальна дисципліна."	Процес підготовки юних спортсменів як об'єкт «Теорії та методики дитячого та юнацького спорту». Загальні закономірності підготовки юних спортсменів як багатофакторної системи – педагогічного впливу та спортивного вишколу майбутніх спортсменів.
Лк2 "Педагогічні, фізкультурно-оздоровчі та тренувальні функції дитячо-юнацького спорту." (денна)	Закономірності та принципи організації навчально-тренувального процесу. Систему підготовки юних спортсменів та їх мотивацію до досягнення високих спортивних результатів. Аспекти організації ефективної бази спортивного вишколу, створення сприятливих передумов для досягнення високих результатів спортсменами в обраному виді спорту.
Лк3 "Дитячо-юнацька спортивна школа – позашкільний навчальний заклад підготовки спортсменів." (денна)	Завдання і типи дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Установча документація ДЮСШ. Категорійність ДЮСШ. Організація і зміст навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ. Методика комплектації навчально-тренувальних груп у ДЮСШ, їх реорганізація, реструктуризація, тощо. Планування навчально-тренувальної роботи у ДЮСШ.
Лк4 "Дитячо-юнацька спортивна школа – позашкільний навчальний заклад підготовки спортсменів." (денна)	Форми власності та засновники ДЮСШ. Класифікація ДЮСШ. Нормативно-правові засади регламентування діяльності ДЮСШ. Навчальні програми для спортивних відділень ДЮСШ. Структура керівного та тренерсько-педагогічного складу ДЮСШ.
Лк5 "Педагогічна майстерність та фахові компетентності тренера-викладача дитячо-юнацької спортивної школи." (денна)	Особистість сучасного тренера дитячого і юнацького спорту. Реалізація педагогічних здібностей у процесі навчання і виховання юних спортсменів. Взаємини між тренером і юним спортсменом. Педагогічна етика в роботі тренера дитячого і юнацького спорту.
Пр1 "Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова та навчальна дисципліна."	Процес підготовки юних спортсменів як об'єкт «Теорії та методики дитячого та юнацького спорту». Загальні закономірності підготовки юних спортсменів як багатофакторної системи – педагогічного впливу та спортивного вишколу майбутніх спортсменів.

Пр2 "Педагогічні, фізкультурно-оздоровчі та тренувальні функції дитячо-юнацького спорту." (денна)

Закономірності та принципи організації навчально-тренувального процесу. Систему підготовки юних спортсменів та їх мотивацію до досягнення високих спортивних результатів. Аспекти організації ефективної бази спортивного вишколу, створення сприятливих передумов для досягнення високих результатів спортсменами в обраному виді спорту.

Пр3 "Дитячо-юнацька спортивна школа – позашкільний навчальний заклад підготовки спортсменів." (денна)

Завдання і типи дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Установча документація ДЮСШ. Категорійність ДЮСШ. Організація і зміст навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ. Методика комплектації навчально-тренувальних груп у ДЮСШ, їх реорганізація, реструктуризація, тощо. Планування навчально-тренувальної роботи у ДЮСШ.

Пр4 "Педагогічна майстерність та фахові компетентності тренера-викладача дитячо-юнацької спортивної школи." (денна)

Особистість сучасного тренера дитячого і юнацького спорту. Реалізація педагогічних здібностей у процесі навчання і виховання юних спортсменів. Взаємини між тренером і юним спортсменом. Педагогічна етика в роботі тренера дитячого і юнацького спорту.

Тема 2. Методологія організації навчально-тренувального процесу підготовки юних спортсменів

Лк6 "Спортивний відбір у дитячо-юнацькому спорті." (денна)

Значення спортивної орієнтації та відбору для досягнення спортивних результатів. Визначення терміну «спортивна орієнтація» та її загальна характеристика. «Спортивний відбір» - його функціональний і практичний аспекти. Організаційні основи системи спортивного відбору в спортивні школи. Фізіологічні особливості у спортивному відборі.

Лк7 "Форми, засоби та методи організації навчально-тренувального процесу у дитячо-юнацьких спортивних школах."

Методологія організації навчально-тренувальної роботи у дитячо-юнацьких спортивних школах та практичні аспекти реалізації завдань підготовки юних спортсменів. Загальні та специфічні принципи організації багаторічного навчально-тренувального процесу у дитячо-юнацьких спортивних школах.

Лк8 "Методи організації тренувального процесу у ДЮСШ." (денна)

Методи організації тренувального процесу у ДЮСШ їх класифікація, практичний сенс та педагогічні умови реалізації. Роль додаткових методів тренування (аутогенне тренування, психомоторне тренування, тренування з використанням засобів доповненої реальності, тощо) у обраному виді спорту щодо вирішення проблем підготовки юнаків і дівчат до демонстрації високих спортивних результатів.

Лк9 "Структура багаторічної підготовки у дитячо-юнацькому спорті." (денна)

Структура річного циклу підготовки. Основні завдання річних циклів підготовки юних спортсменів. Основні завдання мезоциклів тренувального процесу юних спортсменів. Структура мезоциклів. Співвідношення засобів фізичної і технічної підготовки в мезоциклах підготовки. Типи мезоциклів: базовий загально-підготовчого і спеціально-підготовчого етапів підготовчого періоду і попередньо-змагального змагального періоду. Структура мікроциклів.

Лк10 "Особливості організації навчально-тренувального процесу спортсменів етапу підготовки до вищих досягнень." (денна)

Особливості організації навчально-тренувального процесу спортсменів етапу підготовки до вищих досягнень. Форми, методи, засоби, інноваційні підходи щодо реалізації головних завдань тренувального вишколу спортсменів, указанного етапу їх підготовки. Пролонгація терміну спортивного віку.

Лк11 "Тренувальні та змагальні навантаження." (денна)

Нормативні основи тренувальних навантажень у юних спортсменів. Структура і спрямованість навантажень навчально-тренувальних занять юних спортсменів. Терміновий і кумулятивний тренувальний ефект різних режимів тренувальних занять. Динаміка тренувальних навантажень в річному циклі підготовки юних спортсменів.

Пр5 "Спортивний відбір та методи спортивної орієнтації у дитячо-юнацькому спорті." (денна)

Особливості методики відбору юних спортсменів. Критерії відбору обдарованих дітей в спортивні школи. Етапи спортивної орієнтації та спортивного відбору, їх характеристика. Спортивна орієнтація та її фізіологічні критерії.

Пр6 "Форми організації навчально-тренувального процесу у ДЮСШ. Засоби організації тренувального процесу у ДЮСШ."

Класифікація форм організації навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ, їх характеристика та педагогічні завдання які вони вирішують. Структура тренувального заняття. Прогностичні завдання тренувальних занять на різних етапах підготовки у дитячо-юнацькому спорті.

Пр7 "Методи організації тренувального процесу у ДЮСШ." (денна)

Методи організації тренувального процесу у ДЮСШ їх класифікація, практичний сенс та педагогічні умови реалізації. Роль додаткових методів тренування (аутогенне тренування, психомоторне тренування, тренування з використанням засобів доповненої реальності, тощо) у обраному виді спорту щодо вирішення проблем підготовки юнаків і дівчат до демонстрації високих спортивних результатів.

Пр8 "Структура багаторічної підготовки у дитячо-юнацькому спорті." (денна)   Структура річного циклу підготовки. Основні завдання річних циклів підготовки юних спортсменів. Основні завдання мезоциклів тренувального процесу юних спортсменів. Структура мезоциклів. Співвідношення засобів фізичної і технічної підготовки в мезоциклах підготовки. Типи мезоциклів: базовий загально-підготовчого і спеціально-підготовчого етапів підготовчого періоду і попередньо-змагального змагального періоду. Структура мікроциклів.
Пр9 "Особливості організації навчально-тренувального процесу спортсменів етапу підготовки до вищих досягнень." (денна)   Особливості організації навчально-тренувального процесу спортсменів етапу підготовки до вищих досягнень. Форми, методи, засоби, інноваційні підходи щодо реалізації головних завдань тренувального вишколу спортсменів, указанного етапу їх підготовки. Пролонгація терміну спортивного віку.
Пр10 "Тренувальні та змагальні навантаження." (денна)   Нормативні основи тренувальних навантажень у юних спортсменів. Структура і спрямованість навантажень навчально-тренувальних занять юних спортсменів. Терміновий і кумулятивний тренувальний ефект різних режимів тренувальних занять. Динаміка тренувальних навантажень в річному циклі підготовки юних спортсменів.
Тема 3. Організація навчально-тренувального процесу у системі дитячо-юнацького спорту з урахуванням фізіології розвитку дітей
Лк12 "Організація навчально-тренувального процесу у системі дитячо-юнацького спорту з урахуванням фізіології розвитку дітей." (денна)   Індивідуальний розвиток і вікова періодизація у дитячо-юнацькому спорті. Вікові особливості фізіологічних функцій і систем. Розвиток рухів і формування рухових (фізичних) якостей у дітей котрі займаються спортом. Фізіологічна характеристика юних спортсменів. Вікові особливості спортивної працездатності у дитячо-юнацькому спорті.
Лк13 "Вікові особливості фізіологічних функцій систем внутрішніх органів." (денна)   Вплив факторів зовнішнього середовища на формування систем внутрішніх органів людини. Розвиток систем внутрішніх органів на різних етапах онтогенезу. Характеристика адекватності реакцій функціональних систем на фізичне навантаження.
Пр11 "Індивідуальний розвиток і вікова періодизація у дитячо-юнацькому спорті." (денна)   Особливості індивідуального розвитку людського організму та фактори які впливають на указаний процес. Особливості пластичного обміну на різних етапах онтогенезу. Вікова періодизація та фактори, які визначають біологічний вік. Біохімічні процеси енергетичного та гідро-солевого обміну у дитячому організмі.
Пр12 "Вікові особливості фізіологічних функцій систем внутрішніх органів." (денна)   Вплив факторів зовнішнього середовища на формування систем внутрішніх органів людини. Розвиток систем внутрішніх органів на різних етапах онтогенезу. Характеристика адекватності реакцій функціональних систем на фізичне навантаження.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Самостійне навчання
МН5	Дискусія
МН6	Електронне навчання

Викладання дисципліни передбачає використання сучасних методів навчання, які спрямовані на активізацію навчального процесу, розвиток критичного мислення у студентів, залучення їх до творчої діяльності та застосування знань на практиці.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями, наполегливість формується під час командноорієнтованого та практикоорієнтованого навчання здобувається протягом лекцій, практичних занять, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність планувати та управляти часом.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка та презентація доповіді
НД3	Електронне навчання у системах Google Meet, Zoom, MIX.sumdu.edu.ua
НД4	Інтерактивні лекції
НД5	Виконання практичних завдань

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$

Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання
МФО2 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначити оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
МФО3 Перевірка та оцінювання письмових завдань	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Обґрунтування власної думки.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань

МФО4 Оцінювання рівня теоретичної підготовленості	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотній зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків в та оцінку рівня набутих теоретичних знань

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовленості	Включає в себе усне опитування, оцінювання письмових завдань, демонстрацію презентацій до тем занять, вирішення індивідуальних і групових завдань, участь в обговоренні навчального матеріалу та у дискусіях.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Здійснюється на кожному занятті з метою оцінення рівня набутих знань
МСО2 Підсумковий контроль у формі тестування	Здобувачі проходять тестування на платформі МІХ	Відповідно до розкладу	Здобувач може отримати максимум 20 балів

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Семестр викладання		100 балів	
МСО1. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовленості		80	
		80	Ні
МСО2. Підсумковий контроль у формі тестування		20	
		20	Ні

Підсумкова форма контролю - диференційований залік. Оцінювання проводиться протягом семестру. За виконання практичних завдань, письмових завдань, демонстрацію презентацій до тем занять, за участь в опитуванні, дискусії і обговоренні, студент може отримати в сумі 80 балів (5 балів на кожному практичному занятті). Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для самостійного вивчення, оцінюється в межах підсумкового контролю. Підсумковий контроль у формі тестування передбачає отримання студентом максимально 20

балів. Можливим є зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відповідно до Положення. Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 100 балів. Всі роботи повинні бути виконані самостійно.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Спортивні споруди/приміщення: Центр студентського спорту, навчальна кімната з мультимедійним обладнанням
ЗН4	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, ноутбуки)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Гейтенко В. В., Пристинський В. М., Зайцев В. О. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Навчально-методичний посібник. Слов'янськ : вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 171 с
2	Кошура А. В. Теорія і методика спортивних тренувань : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 120 с.
3	Лазоренко С., Кучеренко В., Власенко А. Оптимізація процесу навчання атакуючим ударам тенісистів груп базової підготовки. Освіта. Інноватика. Практика. науковий журнал. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, Т. 11. № 7. 2023. С. 58-63.
4	Тодорова В. Основи теорії і методики спортивного тренування: навчальний посібник. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 206 с.
5	Woods, R., & Butler, B. N. (2020). Social issues in sport. Human Kinetics Publishers.
Допоміжна література	
1	Волков Л. В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Підручник . Вид. 2-е, пер. і доп. Київ : Освіта України, 2016. 464 с.
2	Добринський В. С, Мудрик Ж. С., Савчук С. І., Валькевич О. В, Захожа Н. Я. Комплексний контроль фізичного стану, навчально-тренувальної та змагальної діяльності спортсменів: метод. рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 112 с.
3	Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивною підготовки у запитаннях і відповідях : Навчально-методичний посібник. Вінниця : Планер, 2016. 159 с.

4	Лазоренко С., Калпшников Ю., Кулик Н. Удосконалення фізичних якостей борців вільного стилю кадетського віку. Актуальні питання підготовки фахівців фізичної культури та спорту і спортсменів в олімпійських і неолімпійських видах спорту : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. молодих учених : відповід. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. С. 70-83.
5	Лазоренко С., Балашов Д., Чхайло М., Бугаєнко Т. Підвищення рівня адаптаційних можливостей дітей-веслярів на байдарках та каное середнього та старшого шкільного віку. Київ. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»): журнал. 2022. № 5(5) 2022. с. 496. С. 314-327.
6	Лазоренко С. А., Лазоренко С. С., Чхайло М. Б., Коломієць А. Я. Оптимізація тренувального процесу щодо розвитку силових показників у юніорів засобами армспорту. Вісник Кам'янець-Подільського Національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С. 2021. Випуск 22. С. 44-49.
7	Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 542 с.
8	Шинкарук О. Спадкові та набуті ознаки в процесі спортивного відбору. Спортивна наука та здоров'я людини. 2019. №1(1). С. 65-74
9	Яковлів В. Л. Основи управління підготовкою юних спортсменів. Навч. посіб. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2016. 271 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання і спорту» / Режим доступу: http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/
2	Закон України про «Фізичну культуру і спорт» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12
3	Сайт гугл академії / Режим доступу: https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk&as_sdt=0,5

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
1	Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова та навчальна дисципліна	22.5	18	10	8	0	4.5	2.5	2	0	0	0
2	Методологія організації навчально-тренувального процесу підготовки юних спортсменів	30	24	12	12	0	6	3	3	0	0	0
3	Організація навчально-тренувального процесу у системі дитячо-юнацького спорту з урахуванням фізіології розвитку дітей	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	81.5	0	0	0	0	81.5	0	0	0	0	81.5
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>50</i>	<i>26</i>	<i>24</i>	<i>0</i>	<i>100</i>	<i>6.5</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>81.5</i>

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
заочна форма навчання												
1	Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова та навчальна дисципліна	22.5	4	2	2	0	18.5	18	0.5	0	0	0
2	Методологія організації навчально-тренувального процесу підготовки юних спортсменів	30	4	2	2	0	26	25.5	0.5	0	0	0
3	Організація навчально-тренувального процесу у системі дитячо-юнацького спорту з урахуванням фізіології розвитку дітей	10	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	81.5	0	0	0	0	81.5	0	0	0	0	81.5
<i>Всього з навчальної дисципліни (заочна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>142</i>	<i>53.5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>81.5</i>

	РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Теорія і методика дитячо-юнацького спорту» Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл Спеціальність: освітня програма 017 Фізична культура і спорт: Фізична культура і спорт Рік навчання 2025 Тривалість один семестр Форма навчання денна, заочна Мова викладання українська
Викладач(і)	Лазоренко Сергій Анатолійович
Контактна інформація викладача	Центр студентського спорту (проспект Свободи, 38/1), serglazarenko@gmail.com, s.lazorenko@med.sumdu.edu.ua, 0955768909
Час та місце проведення консультацій	Середа 13.00-14.00, ПСС 313, Центр студентського спорту (проспект Свободи, 38/1)
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://meet.google.com/hyx-kbiz-met
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/1d755a79c4291f0da0709e6e06e3148c4959363
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	serglazarenko@gmail.com, s.lazorenko@med.sumdu.edu.ua

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням

підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Заборонено використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Студент має відвідати 100% практичних та 60% лекційних занять. У випадку пропуску занять, студент повинен відпрацювати пропущене заняття відповідно до розкладу відпрацювань, затвердженому на кафедрі за наявності відповідного розпорядження деканату

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку незадовільного результату студент має право двічі перескласти диференційований залік – перший раз викладачу, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється деканатом. Перескладання здійснюється за окремим графіком, який затверджується деканатом. Студенти, які не з'явилися на залік без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Відмова студента виконувати завдання заліку атестується як незадовільна відповідь. Студент має право одержати пояснення щодо отриманої оцінки.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Підсумкова форма контролю - диференційований залік. Оцінювання проводиться протягом семестру. За виконання практичних завдань, письмових завдань, демонстрацію презентацій до тем занять, за участь в опитуванні, дискусії і обговоренні, студент може отримати в сумі 80 балів (5 балів на кожному практичному занятті). Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для самостійного вивчення, оцінюється в межах підсумкового контролю. Підсумковий контроль у формі тестування передбачає отримання студентом максимально 20 балів (20 питань по 1 балу). Можливим є зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відповідно до Положення. Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 100 балів. Всі роботи повинні бути виконані самостійно.